

**Paredzētās darbības – 330 kV elektropārvades līnijas
Ventpils (LV) – Brocēni (LV) – Varduva/Telši (LT) izbūves
Latvijas teritorijā – iedzīvotāju aptaujas rezultāti**

Ierosinātājs: AS “Augstsprieguma tīkls”

Reģ. nr. 40003575567

Dārziema iela 86, Rīga

**IVN izstrādātājs: SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian
Environment”**

Reģ. nr. 40003374818

Vīlandes iela 3–6, Rīga

Novērtējuma izstrādātājs: Dr. sc. ing. Laila Zemīte

2025. gads

Attēlu saraksts

Attēls 1. Anketas plakāts.	5
Attēls 2. Dzīvesvieta.	8
Attēls 3. Izglītība.	8
Attēls 4. Respondentu nodarbošanās.	9
Attēls 5. Respondentu attieksme pret NEKP definētajiem mērķiem.	10
Attēls 6. Respondentu attieksme pret NEKP minētajiem plāna sasniegšanas risinājumiem.	11
Attēls 7. Respondentu attieksme pret NEKP piedāvāto risinājumu ietekmi.	12
Attēls 8. Respondentu informētība par līnijas izbūves ieceri.	13
Attēls 9. Plānotās līnijas īpašuma skaršana.	14
Attēls 10. Respondentu informācijas iegūšanas avoti par EPL izbūves ieceri.	14
Attēls 11. Respondentu atbalsts EPL būvniecībai.	15
Attēls 12. Respondentu novērtējums par EPL priekšrocībām.	15
Attēls 13. Respondentu aktuālie apskatāmie aspekti.	16

Iedzīvotāju aptauja

Iedzīvotāju aptauja tika organizēta kā ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) sastāvdaļa ierosinātajai darbībai – jaunās 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūvei Latvijas teritorijā. Aptauju izstrādāja vides konsultāciju uzņēmums SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (ELLE) pēc AS “Augstsprieguma tīkls” pasūtījuma, balstoties uz Enerģētikas un vides aģentūras 2025. gada 10. janvārī izsniegto IVN programmu. Paredzētā līnija ir Eiropas kopīgu interešu projekts, kura mērķis ir paaugstināt elektroapgādes drošumu un stabilitāti, kā arī nodrošināt atjaunīgās elektroenerģijas jaudu integrāciju Latvijas pārvades tīklā un starpsavienojumos ar Lietuvu.

Aptaujas mērķis ir empīriski noskaidrot iedzīvotāju informētības līmeni, attieksmi un bažas par plānoto elektropārvades līniju, tās iespējamo ietekmi uz īpašumiem, vidi, ainavu un veselību, kā arī uztverto sistēmisko ieguvumu – elektroapgādes drošuma, atjaunīgās enerģijas pieslēguma un vietējās ekonomiskās attīstības – nozīmīgumu. Anketa tika izplatīta kā tiešsaistes anketa (Google Forms), kā arī drukātā formā Ventspils, Kuldīgas un Saldus novadu klientu apkalpošanas centros un informatīvajās darba grupās; Kuldīgas un Brocēnu sanāksmju laikā tika aizpildītas un vēlāk datubāzē ievadītas arī divas papīra anketas. Respondentiem, kuri anketā norādīja vēlmi piedalīties turpmākajās darba grupās, uz norādītajiem kontaktiem tika nosūtīti individuāli uzaicinājumi.

Anketa bija anonīma, un dalība tajā – brīvprātīga, kas ļauj pieņemt, ka iegūtie dati atspoguļo motivētu iedzīvotāju viedokļus par konkrēto infrastruktūras projektu. Anketa sastāvēja no vairākām tematiskām sadaļām, kurās tika vērtēts respondentu informētības līmenis par projektu, uztvertie vides, veselības un ainaviskie riski, kā arī potenciālie sistēmiskie ieguvumi, kas saistīti ar elektroapgādes drošuma un atjaunīgās enerģijas integrācijas uzlabošanu. Atsevišķos jautājumos tika izmantotas Likerta tipa skalas, lai kvantitatīvi novērtētu attieksmes intensitāti (no pilnīgas nepieņemšanas līdz pilnīgai pieņemšanai), savukārt atvērtā tipa jautājumi ļāva identificēt specifiskas bažas, priekšlikumus un komentārus, kas nav reducējami tikai uz standartizētām atbilžu kategorijām.

Kopumā analizēti 84 aizpildīti anketas eksemplāri tajā skaitā atbildes, kas saņemtas papīra formātā darba grupu sanāksmju laikā. Datu analīze balstās uz aprakstošo statistiku, procentuālo sadalījumu un krusttabulēšanu, lai raksturotu galvenās tendences un identificētu atšķirības starp dažādām respondentu grupām (piemēram, pēc dzīvesvietas, izglītības līmeņa

vai saiknes ar attiecīgo teritoriju). Atsevišķos gadījumos izmantota arī salīdzinošā analīze, lai izvērtētu, kā konkrēti faktori, piemēram, iepriekšēja pieredze ar elektroenerģētikas infrastruktūru vai paaugstinātas rūpes par vides jautājumiem, korelē ar atbalstu vai iebildumiem pret līnijas izbūvi.

Anketas tvērums

Iedzīvotāju aptauja par jaunās 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūvi tika sistemātiski izsludināta visās projekta skartajās pašvaldībās, izmantojot to oficiālās tīmekļvietnes un sociālos tīklus. Tas nodrošināja, ka mērķa auditorija – Ventspils valstspilsētas, Ventspils, Kuldīgas un Saldus novadu iedzīvotāji – tika uzrunāta caur oficiāliem, uzticamiem informācijas kanāliem.

Pašvaldību oficiālajos kanālos anketa tika izsludināta Saldus novadā 09.07.2025., Kuldīgas novadā un Ventspils valstspilsētā 15.08.2025., bet Ventspils novadā 18.08.2025., vienlaikus ar uzaicinājumiem uz informatīvajām sanāksmēm.

Pirmais publiskais aicinājums aizpildīt aptauju tika publicēts Saldus novada pašvaldības mājaslapā 2025. gada 9. jūlijā ar virsrakstu *“Aizpildi iedzīvotāju aptauja par jaunas 330 kV elektropārvades līnijas izbūvi Ventspils–Brocēni–Varduva”*. Paziņojumā skaidrots, ka aptauja ir daļa no ietekmes uz vidi novērtējuma procesa, kā arī uzsvērts, ka anketa ir pieejama gan elektroniski, gan papīra formā; drukāto anketu var aizpildīt Saldus un Brocēnu pašvaldībās, un pieejama arī *“anketa drukai”* PDF formātā¹. Tas nozīmē, ka tieši Saldus novadā ir fiksēts aptaujas izsludināšanas sākuma datums, un šī pašvaldība nodrošināja arī pilnu atbalstu drukātajai versijai.

Kuldīgas novada pašvaldība publicēja paziņojumu *“Aizpildi iedzīvotāju aptauja par jaunas 330 kV elektropārvades līnijas izbūvi Ventspils–Brocēni–Varduva”* savā mājaslapā 2025. gada 15. augustā. Paziņojumā detalizēti raksturota plānotā līnija, norādīts, ka tā skar Ventspils valstspilsētu, Ventspils, Kuldīgas un Saldus novadus, un uzsvērts, ka aptauja ir pieejama gan elektroniski (saite uz aptaujas formu), gan papīra formātā (*“Aptauja papīra formātā: Anketa drukātā formā”*)².

Ventspils valstspilsētas portālā 2025. gada 15. augustā publicēts paziņojums *“Līdz 3. septembrim aizpildi aptauju saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējumu ierosinātajai darbībai – jaunas 330 kV elektropārvades līnijas izbūve”*. Tajā ir norāde, ka IVN procesu īsteno SIA *“Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”* pēc AS *“Augstsprieguma tīkls”* pasūtījuma, un iedzīvotāji tiek aicināti aizpildīt aptaujas anketu, kas pieejama tiešsaistē līdz 3. septembrim³.

Ventspils novada pašvaldība 2025. gada 18. augustā savā mājaslapā publicēja paziņojumu *“Iedzīvotāji tiek aicināti izteikt viedokli par plānoto 330 kV elektropārvades līniju Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši”*. Tajā skaidrots, ka tiek veikts IVN process plānotajai līnijai un ka ir izstrādāta anketa, kuras rezultāti tiks ņemti vērā IVN ziņojuma izstrādē; paziņojums satur saiti uz projekta aprakstu AST mājaslapā un informē par aptaujas mērķi – izvērtēt sabiedrības viedokli par paredzēto darbību un tās ietekmēm⁴. Papildu informācija par šo pašu paziņojumu redzama arī Ventspils novada tematiskajās lapās (piem., Zlēku pagasta sadaļā), kas norāda uz aptaujas izplatīšanu arī pagastu līmenī⁵.

¹ <https://www.saldus.lv/par-mums/aktualitates/posts/iedzivotaju-aptauja-saistiba-ar-ietekmes-uz-vidi-novertejumu-ierosinatajai-darbibai-jaunas-330-kv-elektroparvades-linijas-ventspils-lv-broceni-lv-varduva-telsi-lt-izbuv/>

² <https://kuldigasnovads.lv/aizpildi-iedzivotaju-aptauja-par-jaunas-330-kv-elektroparvades-linijas-izbuvu-ventspils-broceni-varduva/>

³ <https://www.ventspils.lv/lidz-3-septembrim-aizpildi-aptauju-saistiba-ar-ietekmes-uz-vidi-novertejumu-ierosinatajai-darbibai-jaunas-330-kv-elektroparvades-linijas-izbuvu/>

⁴ <https://www.ventspilsnovads.lv/lv/jaunums/iedzivotaji-tiek-aicinati-izteikt-viedokli-par-planoto-330-kv-elektroparvades-liniju-ventspils-broceni-varduva-telsi-0>

⁵ <https://zlekas.ventspilsnovads.lv/?page=2&utm>

Aptaujas izsludināšanu un saistītās informatīvās sanāksmes papildināja arī sociālo tīklu komunikācija, piemēram, Saldus un Brocēnu pilsētas Facebook lapās ar aicinājumiem uz informatīvo sanāksmi Brocēnos un uzsvāru uz aptaujas aizpildīšanu kā IVN procesa daļu⁶⁷.

AST savā mājaslapā publicēja atsevišķu paziņojumu “*Notiks informatīvas darba grupu sanāksmes par līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūvi*”, kurā iedzīvotāji tiek aicināti piedalīties darba grupu sanāksmēs Brocēnos (6. novembrī) un Kuldīgā (7. novembrī). Šajā paziņojumā atkārtoti norādīta saite uz projekta lapu un ietverta arī saite, kur “savu viedokli par 330 kV EPL līniju aicinām izteikt šeit” – t. i., uz aptaujas anketas formu Google Forms⁸. Tādējādi aptauja funkcionēja gan kā atsevišķs sabiedrības līdzdalības instruments, gan kā darba grupu sagatavojošs elements⁹.

Savukārt IVN veicējs SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” savā mājaslapā sadaļā “Aktualitātes” 2025. gada 29. oktobrī reģistrēja ierakstu “*Paziņojums par informatīvo darba grupu par jaunas 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūvi Latvijas teritorijā un ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) aspektiem*”, kurā atkārtoti izcelta darba grupu nozīme IVN procesā un norādīts uz iedzīvotāju iespēju iepriekš iepazīties ar projekta materiāliem un izteikt viedokli¹⁰¹¹¹². AST un SIA ‘Estonian, Latvian & Lithuanian Environment’ paziņojumos par informatīvajām darba grupām Brocēnos un Kuldīgā (29.10.2025.) papildus tika norādīts, ka iedzīvotāji savu viedokli par plānoto līniju aicināti izteikt, arī aizpildot aptaujas anketu, tādējādi anketa kalpoja kā sagatavojošs instruments darba grupu diskusijām.

Anketa faktiski tika uzturēta pieejama ilgāk – līdz 10. novembrim, turklāt papildus tiešsaistes formai tika sagatavots informatīvs plakāts un drukāta anketas versija, ko varēja aizpildīt klātienē pašvaldību klientu centros un darba grupu sanāksmju laikā.

Papildus tiešsaistes formai tika sagatavots informatīvs plakāts un drukāta anketas versija, kas tika izmantota pašvaldību telpās un informatīvajās sanāksmēs, lai nodrošinātu dalību arī tiem iedzīvotājiem, kuri retāk izmanto digitālos saziņas kanālus (Attēls 1).

⁶ <https://www.facebook.com/salduslv/posts/-aicin%C4%81m-iedz%C4%ABvot%C4%81jus-uz-informat%C4%ABvo-san%C4%81ksmi-broc%C4%93nos-par-jauno-330-kv-elektrop/129388302944369/?utm>

⁷ <https://m.facebook.com/brocenupilseta/photos/%E2%84%B9%EF%B8%8F-aizpildi-aptaujas-anketuvides-konsult%C4%81ciju-uz%C5%86%C4%93mums-sia-estonian-latvian-lith/1495276908113694/?utm>

⁸ <https://ast.lv/lv/events/notiks-informativas-darba-grupu-sanaksmes-par-linijas-ventspils-lv-broceni-lv-varduvatelsi>

⁹ <https://ast.lv/lv/events/notiks-informativas-darba-grupu-sanaksmes-par-linijas-ventspils-lv-broceni-lv-varduvatelsi>

¹⁰ <https://environment.lv/lv/aktualitates/jaunumi/pazinojums-par-informativo-darba-grupu-par-jaunas-330-kv-elektroparvades-linijas-ventspils-lv-broceni-lv-varduva-telsi-lt-izbuvi-latvijas-teritorija-un-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-ivn-aspektiem.html>

¹¹ <https://environment.lv/lv/aktualitates/jaunumi/pazinojums-par-informativo-darba-grupu-par-jaunas-330-kv-elektroparvades-linijas-ventspils-lv-broceni-lv-varduva-telsi-lt-izbuvi-latvijas-teritorija-un-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-ivn-aspektiem.html>

¹² <https://environment.lv/lv/aktualitates/jaunumi/aptauja-par-elektroparvades-liniju-ventspils-broceni-varduva-telsi-izbuvi-aizpildisanas-termins-pagarinats-lidz-3-septembrim.html>

Attēls 1. Anketas plakāts.

Informācijas plakāts tika izvietots pašvaldību telpās un informatīvo sanāksmju norises vietās, kalpojot kā papildu kanāls aptaujas publicitātei un drukātās anketas pieejamības norādīšanai. Kopumā aptaujai tika piemērota daudzkanālu izplatīšanas stratēģija (Attēls 1), apvienojot valsts un pašvaldību tīmekļvietnes, sociālos tīklus, IVN konsultanta un AST informācijas resursus, kā arī drukātos materiālus. Līdz ar to anketas izsludināšanas un izplatīšanas stratēģija nodrošināja, ka aptauja sasniedza gan tieši skartās teritorijas iedzīvotājus, gan motivētu plašākas sabiedrības daļu, kas atbilst metodoloģijā izklāstītajam brīvprātīgās, neizslēdzamās parauga pieejas raksturojumam.

Metodoloģija

Pētījums balstās uz kvantitatīvo aptaujas metodi, izmantojot strukturētu anketu, kas ir plaši atzīts instruments sabiedrības viedokļa un attieksmju izpētei gan sociālajos pētījumos, gan ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) procesā. Starptautiskajās IVN un sabiedrības līdzdalības vadlīnijās sabiedrības aptaujas minētas kā viens no piemērotākajiem rīkiem, lai sistemātiski apkopotu iedzīvotāju viedokļus un nodrošinātu līdzdalības procesa caurskatāmību¹³¹⁴.

Anketa tika sagatavota Google Forms tiešsaistes vidē, kā arī izplatīta drukātā veidā pašvaldībās un tematiskajās darba grupās, kas iesaistītas jaunās 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši ietekmes uz vidi novērtējuma procesā. Tiešsaistes formāts nodrošināja plašāku sasniedzamību un ērtu piekļuvi respondentiem, savukārt papīra anketas ļāva aptvert tos iedzīvotājus, kuri retāk izmanto digitālos saziņas kanālus vai galvenokārt piedalās klātienē sanāksmēs un darba grupu diskusijās. Šāda kombinēta pieeja atbilst labajai

¹³ <https://iaia.org/wp-content/uploads/2025/02/BEST-PRACTICE-Public-Participation.pdf?utm>

¹⁴ <https://justiceandenvironment.org/wp-content/uploads/2025/01/How-can-public-participation-in-environmental-impact-assessments-be-made-more-effective-1.pdf?utm>

praksei IVN procesā, kur ieteicams pielāgot komunikācijas kanālus dažādām sabiedrības grupām¹⁵¹⁶¹⁷. Visi drukātie anketu aizpildījumi tika vēlāk ievadīti vienotā datubāzē, lai nodrošinātu vienotu datu struktūru un salīdzināmību. Aptauja bija atvērta no [datums] līdz 2025. gada 10. novembrim, kas nodrošina pietiekami ilgu periodu mērķa grupu iesaistei.

Mērķa populāciju veido iedzīvotāji, kuru dzīvesvieta atrodas Ventspils valstspilsētā, kā arī Ventspils, Kuldīgas un Saldus novados, kā arī citas personas, kuru intereses var tikt skartas plānotās elektropārvades līnijas izbūves rezultātā (piemēram, zemes īpašnieki līnijas trasē, tuvumā dzīvojošie, uzņēmēji, kuru darbību var ietekmēt trases risinājumi). Tika izmantota neizlases, brīvprātīga parauga veidošanas pieeja (*self-selection sampling*), kurā respondenti paši izvēlējās piedalīties aptaujā, aizpildot anketu tiešsaistē vai papīra formātā. Šāda pieeja ir tipiska konsultatīvām aptaujām IVN un sabiedrības līdzdalības procesos, jo ļauj iegūt detalizētu priekšstatu par motivētu respondentu viedokļiem, taču ierobežo rezultātu vispārināmību uz visu mērķa populāciju, atšķirībā no reprezentatīviem nejaušās izlases pētījumiem (piemēram, Eurobarometer)¹⁸¹⁹. Šis ierobežojums tiek skaidri ņemts vērā interpretācijas posmā, uzsverot, ka rezultāti raksturo iesaistīto iedzīvotāju viedokļus, nevis statistiski reprezentatīvu vispārējo populāciju.

Anketa strukturēta vairākās tematiskās sadaļās. Vispirms tiek apkopota vispārīga sociāldemogrāfiskā informācija par respondentiem, tostarp dzīvesvieta (Ventspils valstspilsēta, Ventspils, Kuldīgas, Saldus novads vai cita teritorija), izglītības līmenis un nodarbošanās, kas ļauj raksturot aptaujas izlases profilu. Nākamajās sadaļās tiek vērtēts respondentu viedoklis par Latvijas elektroenerģētikas nozares attīstību, īpašu uzmanību pievēršot Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā (NEKP) minētajām dimensijām, dekarbonizācijai un atjaunīgajai enerģijai, energoefektivitātei, enerģētiskajai drošībai un energoneatkarībai, kā arī ES iekšējā enerģijas tirgus integrācijai²⁰. Šajos jautājumos izmantota Likerta tipa skala ar atbilžu variantiem no “ļoti nozīmīga” līdz “nav nozīmes”, kas ir standarta pieeja attieksmju un uzskatu kvantitatīvai mērīšanai sociālajos pētījumos²¹²². Papildus iekļauti jautājumi par informētības līmeni un attieksmi pret konkrēto 330 kV līnijas projektu, uztvertajiem ieguvumiem un riskiem, kā arī atvērtie jautājumi komentāriem un priekšlikumiem, kas ļauj identificēt aspektus, kurus nav iespējams pilnībā atklāt ar slēgtajiem atbilžu variantiem.

Datu analīzē tiek izmantota aprakstošā statistika, lai raksturotu respondentu sociāldemogrāfiskās īpašības un galveno atbilžu sadalījumu (biežumi, procentuālie rādītāji, centrālās tendences rādītāji Likerta skalas jautājumiem). Šāda pieeja ir ieteicama, analizējot Likerta skalas datus, jo tā ļauj strukturēti raksturot attieksmju sadalījumu un salīdzināt dažādas grupas²³²⁴. Lai identificētu atšķirības starp dažādām respondentu grupām, tiek veidotas krusttabulas, piemēram, starp dzīvesvietu un attieksmi pret līnijas izbūvi vai starp izglītības līmeni un uztverto enerģētiskās drošības nozīmīgumu. Ja datu struktūra to ļauj un novērojumu skaits ir pietiekams, papildus tiek izmantoti neatkarības testi (piemēram, hī-kvadrāta tests), lai statistiski izvērtētu sakarības starp attieksmēm un sociāldemogrāfiskajiem mainīgajiem.

Atvērtā tipa atbildes tiek analizētas, izmantojot kvalitatīvo saturanalīzi, grupējot komentārus tematiskajās kategorijās (piemēram, “vides riski”, “vizuālā ietekme”, “kompensācijas”, “pozitīvie sistēmiskie ieguvumi”). Šāda kombinēta – kvantitatīvās un kvalitatīvās – pieeja atbilst mūsdienu labajai praksei sabiedrības līdzdalības un IVN pētījumos,

¹⁵ https://unece.org/sites/default/files/2020-12/1514364_E_Espoo_web.pdf?utm

¹⁶ <https://www.zalabriviba.lv/wp-content/uploads/lv-ega-final.pdf?utm>

¹⁷ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0195925523001087?utm>

¹⁸ <https://www.gesis.org/en/eurobarometer-data-service/data-and-documentation/standard-special-eb/sampling-and-fieldwork?utm>

¹⁹ <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer?utm>

²⁰ <https://www.liaa.gov.lv/lv/media/12132/download?attachment=&utm>

²¹ <https://www.scribbr.com/methodology/likert-scale/?utm>

²² <https://www.ebsco.com/research-starters/psychology/likert-scale?utm>

²³ <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3886444/?utm>

²⁴ <https://www.simplypsychology.org/likert-scale.html?utm>

jo ļauj papildināt skaitliskos rezultātus ar niansētāku skaidrojumu par to, kāpēc iedzīvotāji atbalsta vai iebilst pret paredzēto darbību²⁵²⁶²⁷.

Anketēšanas rezultāti

Šajā nodaļā apkopoti un analizēti iedzīvotāju aptaujas rezultāti par jaunās 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši ieceri Latvijas teritorijā. Kopumā analizēti 84 aizpildīti anketas eksemplāri, tostarp atbildes, kas saņemtas gan tiešsaistes vidē, gan papīra formātā informatīvo darba grupu laikā. Rezultāti atspoguļo to iedzīvotāju viedokļus, kuri brīvprātīgi izvēlējās piedalīties aptaujā un kuriem plānotā darbība šķiet pietiekami nozīmīga, lai veltītu tai laiku un uzmanību. Līdz ar to iegūtie dati nav interpretējami kā statistiski reprezentatīvs visu Ventspils, Kuldīgas un Saldus novadu iedzīvotāju viedokļa apraksts, bet gan kā detalizēts ieskats motivētas sabiedrības daļas attieksmēs.

Nodaļa strukturēta vairākās apakšsadaļās. Vispirms tiek raksturots respondentu sociāldemogrāfiskais profils (vispārīgā informācija), kas ļauj izprast, kādas iedzīvotāju grupas ir piedalījušās aptaujā. Pēc tam analizēts viedoklis par elektroenerģētikas nozares attīstības virzieniem, īpaši attiecībā uz energoefektivitāti, energodrošību, dekarbonizāciju un atjaunīgo energoresursu lomu. Nākamajās sadaļās detalizēti izvērtēta attieksme pret paredzēto darbību – jaunās 330 kV elektropārvades līnijas izbūvi –, tostarp uztvertie sistēmiskie ieguvumi un riski, kā arī atvērtajos jautājumos paustās bažas un priekšlikumi. Šāda pieeja ļauj ne tikai kvantitatīvi raksturot kopējo noskaņojumu, bet arī identificēt galvenos jautājumus, kuriem IVN procesā nepieciešama padziļināta skaidrošana un dialoga turpināšana ar sabiedrību. Kopumā aptaujā piedalījās 84 respondenti, kas sniedza atbildes visās vispārīgās informācijas sadaļas jautājumos. Kā jau minēts metodoloģijā, aptauja tika izplatīta gan tiešsaistē, gan drukātā formā pašvaldībās un darba grupās, kas saistītas ar jaunās 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši ietekmes uz vidi novērtējumu. Projekta dokumentos uzsvērts, ka līnija plānota galvenokārt esošo 110 kV līniju “Ventspils–Kuldīga–Brocēni” un daļēji “Brocēni–Priekule” trašu koridoros, tātad galvenā ietekmes teritorija ir Kurzemes reģions.

Vispārīgā informācija

Dzīvesvietas sadalījums atspoguļo izteiktu koncentrāciju projekta skartajās pašvaldībās. No 84 respondentiem: Saldus novads – 35 personas (41,7 %), Kuldīgas novads – 22 personas (26,2 %), Ventspils novads – 10 personas (11,9 %), Ventspils valstspilsēta – 9 personas (10,7 %), Cits – 8 personas (9,5 %). (Attēls 2).

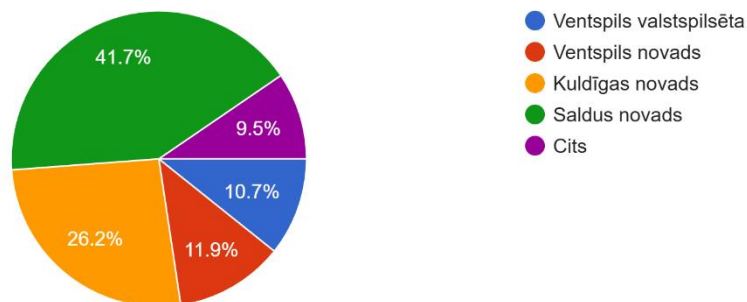
²⁵ <https://iaia.org/wp-content/uploads/2025/02/BEST-PRACTICE-Public-Participation.pdf?utm>

²⁶ https://research.rug.nl/files/637589438/Distilling_best_practice_principles_for_public_participation_in_impact_assessment_follow_up.pdf?utm

²⁷ https://research.rug.nl/files/637589438/Distilling_best_practice_principles_for_public_participation_in_impact_assessment_follow_up.pdf?utm

Dzīvesvieta

84 responses

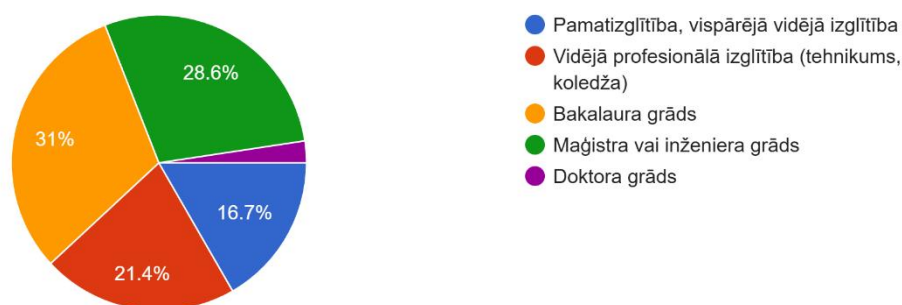
Attēls 2. Dzīvesvieta.

Tādējādi divas trešdaļas izlases (67,9 %) veido Saldus un Kuldīgas novada iedzīvotāji, bet Ventspils novada un Ventspils valstspilsētas iedzīvotāji kopā – vēl 22,6 %. Tas nozīmē, ka aptauja ir telpiski fokusēta uz teritorijām, kurās paredzēta līnijas izbūve un kur potenciāli koncentrēsies gan tiešā ietekme uz īpašumiem, gan vizuālās un vides izmaiņas. Nelielā, bet nozīmīgā “Cits” kategorija (9,5 %) norāda, ka aptauja sasniegusi arī plašāku sabiedrības loku ārpus tiešās trases, kas ļauj uztvert viedokļus par projekta nozīmi nacionālākā mērogā (Attēls 2).

Izglītības dati rāda salīdzinoši augstu izglītības līmeni aptaujāto vidū. No 84 respondentiem: Pamatizglītība / vispārējā vidējā izglītība – 14 personas (16,7 %), Vidējā profesionālā izglītība (tehnikums, koledža) – 18 personas (21,4 %), Bakalaura grāds – 26 personas (31,0 %), Maģistra vai inženiera grāds – 24 personas (28,6 %), Doktora grāds – 2 personas (2,4 %) (Attēls 3).

Jūsu izglītība

84 responses

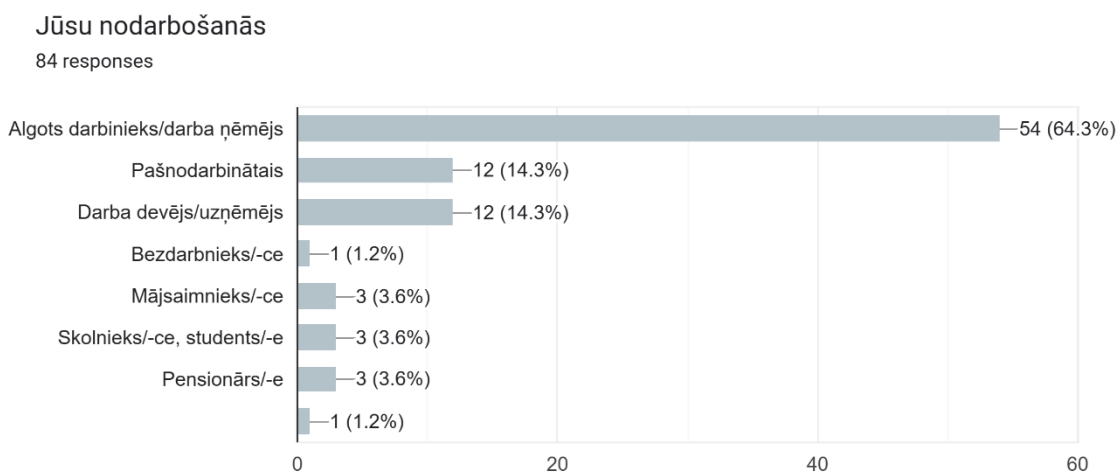
Attēls 3. Izglītība.

Kopumā 52 respondenti jeb 61,9 % izlases ir ieguvuši augstāko izglītību (bakalaura, maģistra/inženiera vai doktora grādu). Salīdzinājumam – Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka 2024. gada sākumā augstāko izglītību bija ieguvuši 31,2 % Latvijas iedzīvotāju 15 gadu un vecāku grupā²⁸. Tātad aptaujas izlases izglītības līmenis ir būtiski augstāks nekā Latvijas iedzīvotāju vidēji, kas jāņem vērā rezultātu interpretācijā: viedokļi, visticamāk,

²⁸ <https://stat.gov.lv/en/statistics-themes/education/higher-education/press-releases/22898-economic-and-educational?themeCode=IG&utm>

atspoguļo cilvēkus ar lielāku pieredzi formālajā izglītībā un potenciāli augstāku informētību par enerģētikas un vides politikas jautājumiem. Vienlaikus aptaujā ir pārstāvēta arī ievērojama daļa respondentu ar vidējo vispārējo vai vidējo profesionālo izglītību (kopā 38,1 %). Tas nodrošina, ka datu kopā ietverts ne tikai akadēmiski orientēts skatījums, bet arī praktiskās pieredzes perspektīvas (Attēls 3).

Nodarbošanās jautājumā respondentiem bija iespējams atzīmēt vairāk nekā vienu kategoriju, tādēļ kopējais atbilžu skaits pārsniedz respondentu skaitu. Pārrēķinot attiecībā pret respondentu skaitu (n = 84), nodarbošanās struktūra ir šāda: Algots darbinieks/darba ņēmējs – 54 atbildes (64,3 %), Pašnodarbinātais – 12 atbildes (14,3 %), Darba devējs/uzņēmējs – 12 atbildes (14,3 %), Mājsaimnieks/-ce – 3 atbildes (3,6 %), Skolnieks/-ce, students/-e – 3 atbildes (3,6 %), Pensionārs/-e – 3 atbildes (3,6 %), Bezdarbnieks/-ce – 1 atbilde (1,2 %) (Attēls 4).

Attēls 4. Respondentu nodarbošanās.

Dominējošā grupa ir algoti darbinieki, kas veido gandrīz divas trešdaļas respondentu. Pašnodarbināto un darba devēju/uzņēmēju īpatsvars (katrai grupai 14,3 %) kopā veido gandrīz trešdaļu izlases. Tas ir salīdzināms ar oficiālajiem datiem, kas rāda, ka pašnodarbināto īpatsvars Latvijā 2023. gadā bija aptuveni 13–14 % no nodarbinātajiem²⁹³⁰. Tas nozīmē, ka aptaujā pārsvarā piedalījušies ekonomiski aktīvi iedzīvotāji, kuriem enerģētikas infrastruktūras lēmumi var būt tieši saistīti ar uzņēmējdarbības, darba vietu un mājsaimniecības budžeta perspektīvu. Klātesoša ir arī neliela, bet nozīmīga studentu/skolēnu un pensionāru daļa (katra grupa 3,6 %), kas ļauj interpretēt rezultātus arī no paaudžu perspektīvas. Bezdarbnieku īpatsvars (1,2 %) ir ļoti zems, tāpēc šīs grupas viedokļi parādās tikai epizodiski (Attēls 4).

Apkopojot vispārīgās informācijas rezultātus, var secināt, ka aptaujas izlase ir telpiski koncentrēta Kurzemes pašvaldībās, kurās notiek jaunās 330 kV līnijas plānošana (īpaši Saldus un Kuldīgas novadā), ievērojami augsti izglītota, salīdzinot ar Latvijas iedzīvotāju vidējo izglītības līmeni, pārsvarā ekonomiski aktīva, ar būtisku algoto darbinieku, pašnodarbināto un uzņēmēju pārstāvniecību. Šie apstākļi nozīmē, ka turpmākā attieksmju analīze jāinterpretē kā motivētu, labi informētu un ekonomiski aktīvu iedzīvotāju viedokļu atspoguļojums tieši projekta skartajās teritorijās, nevis kā statistiski reprezentatīvs visu Latvijas iedzīvotāju uzskatu apraksts.

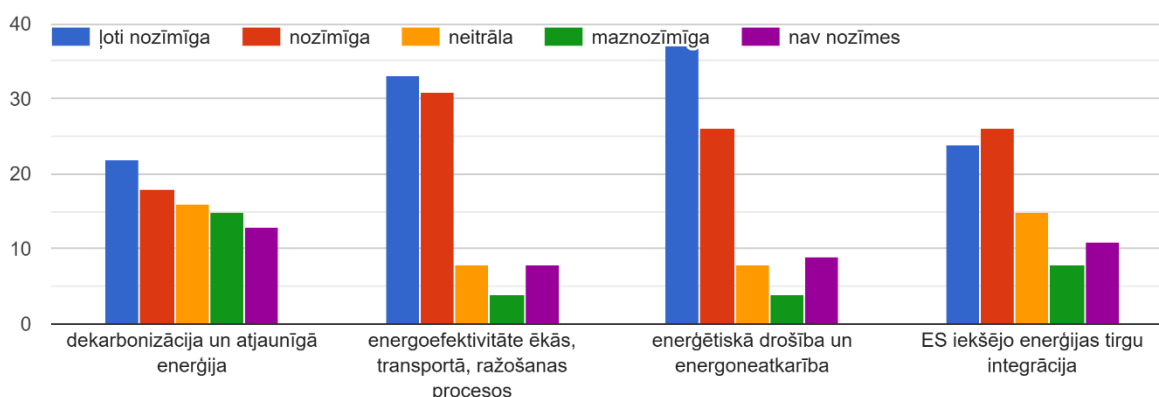
²⁹ <https://tradingeconomics.com/latvia/self-employed-total-percent-of-total-employed-wb-data.html?utm>

³⁰ <https://stat.gov.lv/en/statistics-themes/labour-market/employment/maps/k504-share-self-employed?utm>

Viedoklis par elektroenerģētikas nozares attīstību

Respondentiem tika lūgts novērtēt, cik nozīmīgas Latvijas elektroenerģētikas nozares attīstībai ir Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā (NEKP) noteiktās dimensijas: dekarbonizācija un atjaunīgā enerģija, energoefektivitāte, enerģētiskā drošība un energoneatkarība, kā arī ES iekšējā enerģijas tirgus integrācija. NEKP ir pamata politikas dokuments, kas nosaka Latvijas mērķus šajās dimensijās līdz 2030. gadam³¹³² (Attēls 5).

Nacionālā klimata un enerģētikas plānā (NEKP) enerģētikas attīstība balstās uz sekojošām dimensijām. Cik, Jūsuprāt, Latvijas elektroenerģētikas nozares attīstībai nozīmīga ir

Attēls 5. Respondentu attieksme pret NEKP definētajiem mērķiem.

Decarbonizācija un atjaunīgā enerģija lielākajai daļai respondentu ir būtiska, taču vienprātība nav tik izteikta kā citos aspektos. Apmēram puse aptaujāto dekarbonizāciju un atjaunīgo enerģiju kopumā vērtē kā nozīmīgu vai ļoti nozīmīgu, savukārt aptuveni trešdaļa saglabā neitrālu attieksmi, bet daļa – uzskata šo dimensiju par maznozīmīgu vai nebūtisku. Tas atšķiras no NEKP un ES līmeņa politikas, kur dekarbonizācija ir definēta kā viens no centrālajiem virzieniem ceļā uz klimatneitralitāti³³. Energoefektivitāte ēkās, transportā un ražošanas procesos respondentiem ir viena no skaidri visaugstāk vērtētajām dimensijām. Aptuveni trīs ceturtdaļas aptaujāto energoefektivitāti kopumā vērtē kā nozīmīgu vai ļoti nozīmīgu, bet neitrālo un negatīvo vērtējumu īpatsvars ir salīdzinoši neliels. Tas labi atbilst gan NEKP uzstādījumiem (kur energoefektivitāte ir viens no pieciem enerģētikas politikas pīlāriem), gan ES sabiedriskās domas pētījumiem, kuros 85 % iedzīvotāju uzskata, ka svarīgi ir īstenot pasākumus energoefektivitātes palielināšanai, piemēram, ēku siltināšanu vai saules paneļu uzstādīšanu³⁴. Enerģētiskā drošība un energoneatkarība ir izteikti nozīmīgākā dimensija respondentu skatījumā. Aptuveni septiņas no desmit atbildēm veido kategorijas “nozīmīga” vai “ļoti nozīmīga”, un negatīvi vērtējumi ir reti. Tas atspoguļo augstu sabiedrības jutīgumu pret elektroapgādes drošuma un importa atkarības jautājumiem, īpaši Baltijas reģiona ģeopolitiskās situācijas kontekstā. Līdzīgas tendences konstatētas arī ES līmeņa Eurobarometer pētījumos: 70 % eiropiešu uzskata, ka fosilo kurināmo importa samazināšana vienlaikus palielina enerģētisko drošību un ekonomisko ieguvumu³⁵. ES iekšējā enerģijas tirgus integrācija tiek vērtēta pozitīvi, taču ar lielāku piesardzību nekā energodrošība un energoefektivitāte. Aptuveni 60 % respondentu šai dimensijai piešķir “nozīmīga” vai “ļoti nozīmīga” statusu, bet ievērojama

³¹ <https://www.kem.gov.lv/lv/nacionalais-energetikas-un-klimata-plans-2021-2030-gadam?utm>

³² <https://likumi.lv/ta/id/312423-par-latvijas-nacionalo-energetikas-un-klimata-planu-20212030-gadam?utm>

³³ <https://www.pubaffairsbruxelles.eu/eu-institution-news/eurobarometer-majority-of-europeans-consider-that-the-green-transition-should-go-faster/?utm>

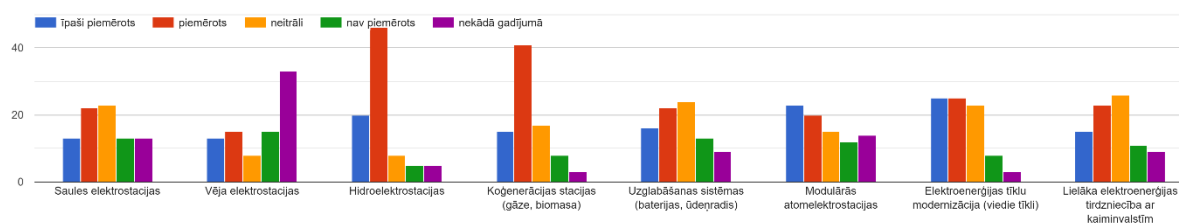
³⁴ <https://www.pubaffairsbruxelles.eu/eu-institution-news/eurobarometer-majority-of-europeans-consider-that-the-green-transition-should-go-faster/?utm>

³⁵ <https://www.europeansources.info/record/public-opinion-in-the-european-union-winter-2022-2023/?utm>

daļa izvēlas “neitrālu” vērtējumu, un kopā ap ceturtdaļa uzskata to par maznozīmīgu vai nebūtisku. Tas liecina, ka tirgus integrācijas jautājumi sabiedrībai ir konceptuāli svarīgi, taču mazāk tieši saistās ar ikdienas pieredzi nekā, piemēram, energodrošums vai rēķinu līmenis. Tomēr NEKP un ES dokumentos iekšējā tirgus integrācija tiek uzsvēta kā būtisks priekšnoteikums drošai un konkurētspējīgai elektroapgādei, tostarp caur starpsavienojumu izbūvi un pārvades tīkla modernizāciju³⁶. Salīdzinot četras dimensijas, visaugstāko nozīmīgumu respondenti piešķir energoefektivitātei un enerģētiskajai drošībai/energoneatkarībai, savukārt dekarbonizācijas un atjaunīgās enerģijas, kā arī ES iekšējā tirgus dimensijas tiek uztvertas kā svarīgas, bet ar lielāku neitralitātes un skepses daļu. Tas norāda, ka sabiedrības uztverē elektroenerģētikas attīstības pamata pamatojums ir drošums, izmaksu kontrole un efektīva resursu izmantošana, kamēr klimata mērķi un tirgus integrācija biežāk tiek uztverti kā “augstāka līmeņa” politikas jautājumi (Attēls 5).

Otrajā jautājumu blokā respondenti vērtēja, kuri jaunie elektroenerģijas risinājumi ir piemēroti nākotnei Latvijas apstākļos. Kopējā tendence rāda, ka vislielākais atbalsts ir risinājumiem, kas ir labi pazīstami Latvijas kontekstā vai acīmredzami saistīti ar drošumu (Attēls 6).

Latvijas enerģētikas attīstība tiek balstīta uz virkni risinājumiem. Kuri jauni elektroenerģijas risinājumi ir piemēroti nākotnē Latvijas apstākļiem?

Attēls 6. Respondentu attieksme pret NEKP minētajiem plāna sasniegšanas risinājumiem.

Hidroelektrostacijas un koģenerācijas stacijas (gāze, biomas) saņem izteikti pozitīvu vērtējumu: vizuāli vērtējot diagrammu, aptuveni puse līdz divas trešdaļas respondentu šos risinājumus atzīmē, kā “piemērots” vai “īpaši piemērots”, bet negatīvo atbilžu īpatsvars ir samērā neliels. Tas atbilst Latvijas faktiskajai elektroenerģijas ražošanas struktūrai, kur hidroelektrostacijas un augstas lietderības koģenerācijas stacijas veido būtisku daļu no vietējās ģenerācijas portfeļa^{37,38}. Elektroenerģijas tīklu modernizācija (viedie tīkli) arī tiek vērtēta pārsvarā pozitīvi – vairākums respondentu uzskata to par piemērotu vai īpaši piemērotu, bet kategorija “nekādā gadījumā” gandrīz netiek izmantota. Tas ir loģiski, ņemot vērā, ka gan NEKP, gan pārvades sistēmas operatora AS “Augstsprieguma tīkls” dokumentos tīkla modernizācija ir izcelta kā viens no stūrakmeņiem, lai varētu droši integrēt jaunas atjaunīgās jaudas un nodrošināt sistēmas stabilitāti^{39,40}. Attieksme pret saules un vēja elektrostacijām ir vairāk daļīta. Abos gadījumos ir ievērojams skaits pozitīvu vērtējumu (“piemērots” vai “īpaši piemērots”), taču vienlaikus salīdzinoši liels ir “neitrālo” un “nav piemērots/nekādā gadījumā” atbilžu īpatsvars. Ņemot vērā, ka Latvijā 2023. gadā elektroenerģijas ražošana no saules un vēja strauji pieauga – saules elektrostacijās ražotās elektroenerģijas apjoms pieauga vairākas reizes, bet vēja stacijās par vairāk nekā 40 % –, tas liecina, ka tehnoloģiskā attīstība šajos segmentos notiek straujāk nekā pilnīga sabiedrības vienprātība par to piemērotību^{41,42}. Uzglabāšanas sistēmas (baterijas, ūdeņradis) un modulārās atomelektrostacijas tiek vērtētas ar

³⁶ <https://ast.lv/en/content/about-infrastructure?utm>

³⁷ <https://latvenergo.lv/en/par-mums/razosana?utm>

³⁸ <https://www.ast.lv/en/electricity-market-review?month=13&year=2023&utm>

³⁹ <https://ast.lv/en/content/about-infrastructure?utm>

⁴⁰ <https://ast.lv/lv/transmission-network-projects/Ventspils-Varduva?utm>

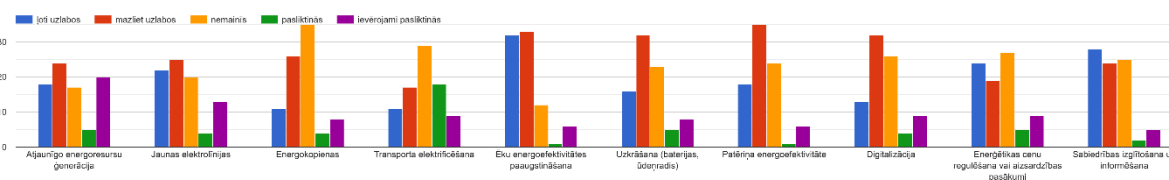
⁴¹ <https://stat.gov.lv/en/statistics-themes/business-sectors/energy/press-releases/20893-energy-consumption-2023?utm>

⁴² <https://stat.gov.lv/en/statistics-themes/business-sectors/energy/press-releases/23598-consumption-renewable-energy?utm>

izteiktu “polaritāti”: daļa respondentu tās uzskata par piemērotām vai īpaši piemērotām, bet līdzīgs īpatsvars šos risinājumus vērtē neitrāli, vai noraidoši. Tas atspoguļo gan zināšanu trūkumu par jaunām tehnoloģijām, gan augstāku piesardzību pret potenciāli dārgiem un tehniski sarežģītiem risinājumiem. Līdzīga tendence redzama arī ES līmeņa pētījumos, kuros sabiedrības atbalsts atjaunīgajiem energoresursiem kopumā ir ļoti augsts, bet attieksme pret konkrētiem risinājumiem (piemēram, kodolenerģiju vai lielām uzglabāšanas sistēmām) ir dalīta⁴³⁴⁴. Arī lielāka elektroenerģijas tirdzniecība ar kaimiņvalstīm pārsvarā tiek uzskatīta par piemērotu vai vismaz neitrālu risinājumu, kas liecina, ka sabiedrība kopumā pieņem Baltijas un Ziemeļvalstu reģionālās integrācijas virzienu, lai gan tas nav svarīgākais attīstības motīvs ikdienas skatījumā (**Attēls 6**).

Trešais jautājumu bloks analizē, kā, respondentu ieskatā, dažādi enerģētikas politikas un tehnoloģiskie risinājumi var mainīt patērētāju situāciju Latvijā (rēķinu līmeni, pakalpojumu kvalitāti, drošumu u.tml.). Katrai opcijai tika izmantota skala no “ļoti uzlabos” līdz “ievērojami pasliktinās” (**Attēls 7**).

Kā risinājumi, Jūsuprāt, mainīs patērētāju situāciju Latvijā?

Attēls 7. Respondentu attieksme pret NEKP piedāvāto risinājumu ietekmi.

Vispozitīvāk vērtēta ir ēku energoefektivitātes paaugstināšana. Šim risinājumam dominē atbildes “ļoti uzlabos” un “mazliet uzlabos”, bet negatīvie vērtējumi ir minimāli. Tas norāda, ka sabiedrība energoefektivitāti uztver kā tiešu un praktisku instrumentu, kas ļauj samazināt izmaksas un uzlabot komfortu, nepalielinot riskus. Līdzīgas tendences atspoguļo Eurobarometer pētījumi, kuros vairākums eiropiešu atbalsta ES rīcību energoefektivitātes veicināšanā, īpaši attiecībā uz ēku siltināšanu un patēriņa samazināšanu⁴⁵⁴⁶. Atjaunīgo energoresursu ģenerācija, digitalizācija un sabiedrības izglītošana un informēšana arī tiek vērtētas pārsvarā pozitīvi: aptuveni divas trešdaļas atbilžu šiem risinājumiem ir kategorijās “ļoti uzlabos” vai “mazliet uzlabos”, kamēr negatīvie scenāriji (“pasliktinās” un “ievērojami pasliktinās”) ir maz pārstāvēti. Tas liecina, ka respondenti kopumā uzskata, ka pāreja uz modernāku, digitalizētu un informētu energoapgādi patērētāju situāciju vairāk uzlabos nekā apdraudēs⁴⁷⁴⁸. Jaunas elektrolīnijas, uzkrāšana (baterijas, ūdeņradis) un energoefektivitātes pasākumi plašākā nozīmē tiek vērtēti pozitīvi, bet ar lielāku neitralitātes daļu. Jaunām līnijām bieži tiek piešķirts vērtējums “mazliet uzlabos” vai “nemainīs”, kas atspoguļo to, ka drošuma un sistēmas jaudas ieguvumi ne vienmēr tiek tieši saistīti ar ikdienas rēķiniem. Tajā pašā laikā oficiālajos dokumentos, kas raksturo Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši 330 kV līnijas projektu, galvenie argumenti ir tieši elektroapgādes drošuma un Baltijas energoneatkarības paaugstināšana, kā arī iespēja pieslēgt tīklam lielāku atjaunīgās ģenerācijas apjomu⁴⁹. Enerģijas cenu regulēšana vai aizsardzības pasākumi pārsvarā tiek vērtēti kā patērētāju situāciju uzlabojoši, taču salīdzinoši biežāk nekā citos gadījumos parādās atbildes “nemainīs”. Tas atspoguļo pieredzi, ka valsts atbalsta un regulēšanas pasākumi īstermiņā var mazināt cenu šokus, bet ne vienmēr rada skaidru priekšstatu par ilgtermiņa ietekmi uz tirgus darbību un

⁴³ https://europa-in-niederosterreich.at/wp-content/uploads/2024/10/European-attitudes-towards-energy-policies_SP555_summary_en.pdf?utm

⁴⁴ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0301421522004918?utm>

⁴⁵ <https://www.pubaffairsbruxelles.eu/eu-institution-news/eurobarometer-majority-of-europeans-consider-that-the-green-transition-should-go-faster/?utm>

⁴⁶ https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/eurobarometers-energy_en?utm

⁴⁷ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0301421525004069?utm>

⁴⁸ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0301421522004918?utm>

⁴⁹ <https://ast.lv/lv/transmission-network-projects/Ventspils-Varduva?utm>

investīcijām. Negatīvo vērtējumu (“pasliktinās” un “ievērojami pasliktinās”) īpatsvars visos risinājumos kopumā ir zems. Tas nozīmē, ka aptaujātie kopumā sagaida uzlabojumus vai vismaz neitrālu ietekmi, nevis pasliktinājumu, īstenojot galvenos Latvijas un ES enerģētikas politikas virzienus (Attēls 7).

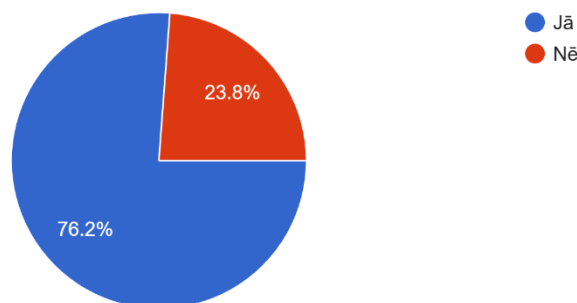
Respondentu skatījumā elektroenerģētikas nozares attīstības galvenie pamatojumi ir energoefektivitāte un energodrošība/energoneatkarība, kas sakrīt ar NEKP un AST dokumentos noteiktajām prioritātēm, īpaši saistībā ar jauno 330 kV līniju Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši⁵⁰. Dekarbonizācijas un atjaunīgās enerģijas dimensija tiek atbalstīta, taču sabiedrības vienprātība ir mazāka nekā energoefektivitātes un drošuma gadījumā; daļa iedzīvotāju šo prioritāti uztver kā abstraktāku klimata mērķi, nevis tiešu ikdienas ieguvumu. Nākotnes tehnoloģiju izvērtējumā vislielākais atbalsts ir risinājumiem, kas ir vēsturiski pazīstami un lokāli balstīti (HES, koģenerācija) un infrastruktūras modernizācijai (viedie tīkli), savukārt jaunākas vai sarežģītākas tehnoloģijas (uzglabāšana, modulārais kodols) izraisa dalītu attieksmi. Lielākā daļa risinājumu respondentu uztverē uzlabos vai vismaz nepasliktinās patērētāju situāciju īpaši, ja tie vērsti uz energoefektivitāti, digitalizāciju un informētību, kas ir saskaņā ar ES sabiedriskās domas tendencēm par atbalstu enerģētikas pārejai.

Viedoklis par paredzēto darbību

Kopumā 76,2 % respondentu (64 no 84) norāda, ka ir informēti par jaunās 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūves ieceri, savukārt 23,8 % (20 respondenti) par projektu iepriekš nebija dzirdējuši (Attēls 8).

Vai esat informēts par jaunas 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils (LV)–Brocēni (LV)–Varduva/Telši (LT) izbūves ieceri?

84 responses

Attēls 8. Respondentu informētība par līnijas izbūves ieceri.

Tas nozīmē, ka vairākums aptaujāto aptauju aizpildīšanas brīdī jau bija saskārušies ar informāciju par šo konkrēto projektu, kas atbilst tam, ka par līniju ir publicēta plaša informācija AS “Augstsprieguma tīkls”, Vides pārraudzības valsts biroja un citu institūciju mājaslapās^{51,52} (Attēls 8).

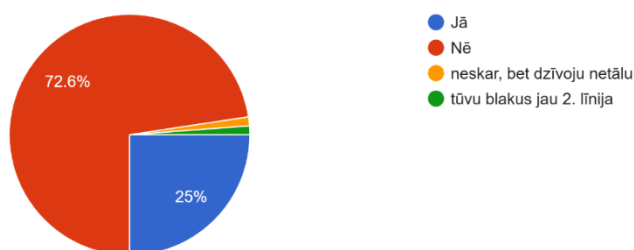
Aptaujas dati rāda, ka 25,0 % respondentu (21 persona) uzskata, ka projektētā līnija skar viņu īpašumu, savukārt 72,6 % (61 respondents) atbild, ka viņu īpašumus līnija neskar. Vēl 1,2 % norāda, ka dzīvo netālu no trases, bet īpašumu tā tieši neskar, un 1,2 % – ka viņu īpašuma tuvumā jau atrodas vēl viena līnija (Attēls 9).

⁵⁰ <https://likumi.lv/ta/id/353615-aktualizetais-nacionalais-energetikas-un-klimata-plans-20212030gadam?utm>

⁵¹ <https://ast.lv/lv/transmission-network-projects/Ventspils-Varduva?utm>

⁵² <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/jaunas-330-kv-elektroparvades-linijas-ventspils-lv-broceni-lv-varduvatelsi-lt-izbuve-latvijas-teritorija-augstsprieguma-tikls?utm>

Vai Jūsu īpašumu skar projektētā elektropārvades līnija? Meklējot pēc kadastra numura, iespējams pārlicināties te <https://arcg.is/a9bLe>
84 responses

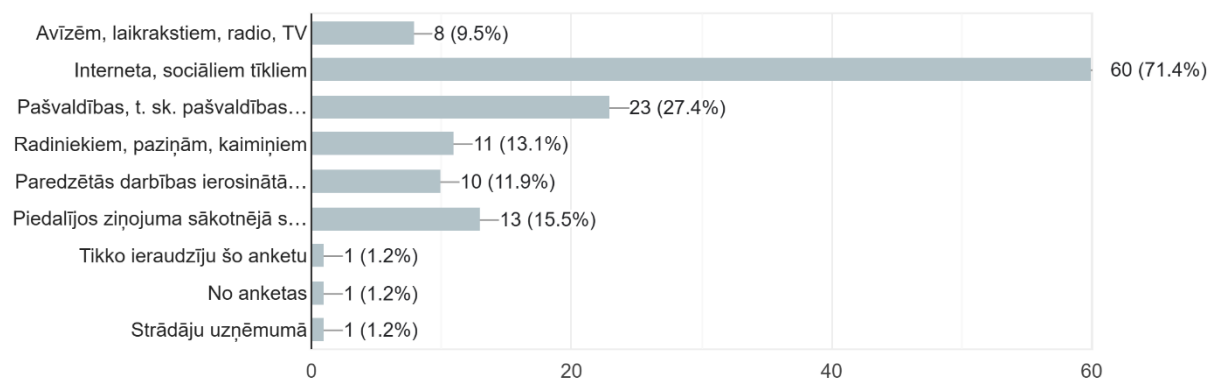
Attēls 9. Plānotās līnijas īpašuma skaršana.

Tādējādi aptuveni ceturtdaļa izlases ir tiešie zemes īpašnieki projektētajā koridorā, bet lielākā daļa pārstāv plašāku sabiedrību, kuras skatījumu vairāk nosaka uztvertie sistēmiskie ieguvumi un riski, nevis tiešie apgrūtinājumi (Attēls 9).

Analizējot informācijas avotus, visbiežāk minēts, kanāls ir internets un sociālie tīkli – to norādījuši 60 respondenti, kas ir 71,4 % no visiem aptaujātajiem. Otrs nozīmīgākais kanāls ir pašvaldību informācija (t. sk. pašvaldību mājaslapas), ko atzīmējuši 23 respondenti (27,4 %). No radniekiem, paziņām un kaimiņiem par projektu uzzinājuši 11 respondenti (13,1 %) (Attēls 10).

No kādiem avotiem Jūs uzzinājāt par paredzēto darbību?

84 responses

Attēls 10. Respondentu informācijas iegūšanas avoti par EPL izbūves ieceri.

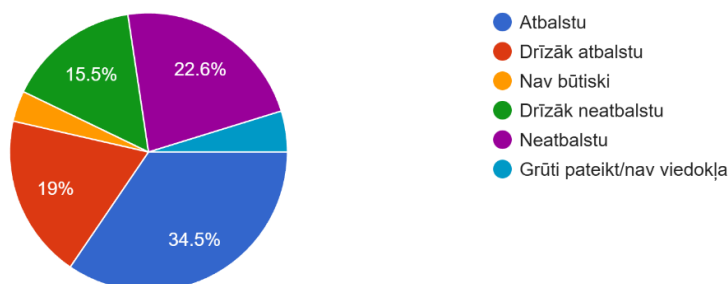
Vienlaikus 15,5 % (13 respondenti) ir piedalījušies ziņojuma sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā, bet 11,9 % (10 respondenti) kā informācijas avotu norāda paredzētās darbības ierosinātāju (AST) vai IVN veicēju. Tradicionālie mediji – avīzes, laikraksti, radio un televīzija – minēti salīdzinoši retāk (8 respondenti, 9,5 %). Šī struktūra parāda, ka projekta komunikācija pamatā notikusi digitālajos kanālos, bet nozīmīga loma ir arī pašvaldību un IVN procesā organizētajām sanāksmēm un darba grupām, par kurām informācija publicēta gan projekta, gan vides institūciju mājaslapās⁵³⁵⁴ (Attēls 10).

⁵³ <https://ast.lv/iv/transmission-network-projects/Ventspils-Varduva?utm>

⁵⁴ <https://www.eva.gov.lv/iv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/jaunas-330-kv-elektroparvades-linijas-vents-pils-lv-broceni-lv-varduvatelsi-lt-izbuve-latvijas-teritorija-augstsprieguma-tikls?utm>

Uz jautājumu par kopējo attieksmi pret Latvijas elektropārvades tīkla stiprināšanu, izbūvējot jaunu līniju, 34,5 % respondentu (29 personas) norāda, ka atbalsta šādu rīcību, bet vēl 19,0 % (16 personas) – ka to “drīzāk atbalsta”. Kopā tas veido 53,6 % aptaujāto, kuri pauž pozitīvu vai piesardzīgi pozitīvu attieksmi pret projekta īstenošanu (**Attēls 11**).

Vai Jūs kopumā atbalstāt Latvijas elektropārvades tīkla stiprināšanu ar jaunas pārvades līnijas būvniecību?
84 responses

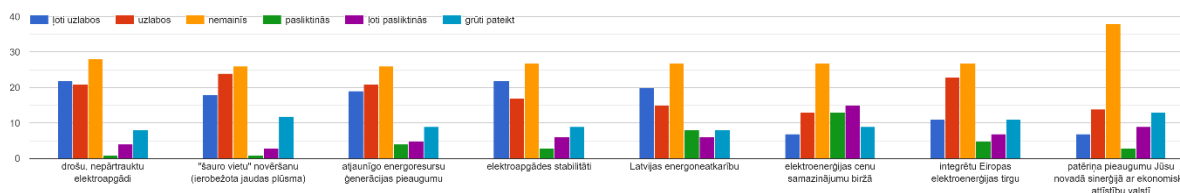

Attēls 11. Respondentu atbalsts EPL būvniecībai.

Pretējā pozīcijā ir 22,6 % respondentu (19 personas), kuri norāda, ka projekta neatbalsta, un 15,5 % (13 personas), kas uzskata, ka to “drīzāk neatbalsta”. Kopā 38,1 % izlases ir kritiski vai skeptiski noskaņoti pret jaunas pārvades līnijas būvniecību. Vēl 3,6 % projektu uzskata par nebūtisku, un 4,8 % norāda, ka viņiem ir grūti pateikt vai viedokļa pagaidām nav. Tādējādi sabiedrības viedoklis ir polarizēts, ar nelielu pārsvaru par labu atbalstam. Ņemot vērā, ka oficiālajos dokumentos projekts tiek pamatots ar nepieciešamību stiprināt pārvades tīklu, integrēt atjaunīgo enerģiju un nodrošināt drošu savienojumu ar Lietuvu, šie rezultāti liecina, ka daļa respondentu šos sistēmiskos ieguvumus akceptē, bet būtiska iedzīvotāju daļa joprojām uzskata potenciālās negatīvās ietekmes (uz īpašumu, vidi, ainavu) par nozīmīgākām⁵⁵ (Attēls 11).

Respondentiem tika lūgts novērtēt, kā plānotā līnija ietekmēs vairākus iespējamus ieguvumus. Kopumā redzams, ka drošuma un atjaunīgās enerģijas aspektos dominē pozitīvas gaidas, savukārt cenu un lokālās attīstības jautājumos – neitralitāte vai skepses pieaugums (Attēls 12).

Plānotai elektropārvades līnijai ir sekojošas priekšrocības. Novērtējiet, kā, Jūsaprāt, tā ietekmēs

Attēls 12. Respondentu novērtējums par EPL priekšrocībām.

Attiecībā uz drošu, nepārtrauktu elektroapgādi 51,2 % respondentu (43 personas) uzskata, ka situācija uzlabosies (tai skaitā 26,2 % – ka “īoti uzlabosies”), 33,3 % sagaida, ka tā nemainīsies, bet tikai 6,0 % – ka tā pasliktināsies; 9,5 % ir grūti prognozēt. Līdzīga aina vērojama “šauru vietu” novēršanas un elektroapgādes stabilitātes gadījumā: attiecīgi 50,0 % un 46,4 % uzskata, ka situācija uzlabosies, aptuveni trešdaļa – ka tā nemainīsies, bet negatīvas

⁵⁵ <https://ast.lv/lv/transmission-network-projects/Ventspils-Varduva?utm>

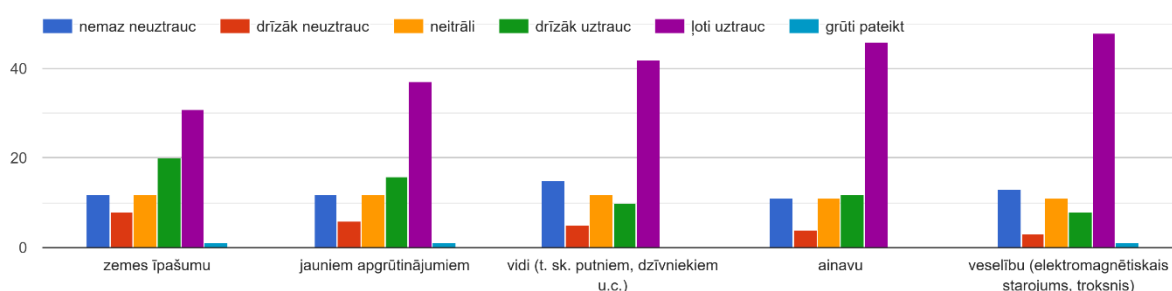
gaidas ir mazāk izplatītas (4,8–10,7 %). Ar atjaunīgo energoresursu ģenerācijas pieaugumu saista 47,6 % respondentu, kuri uzskata, ka līnija šajā jomā uzlabos situāciju, kamēr 31,0 % sagaida, ka nekas nemainīsies un 10,7 % – ka situācija pat varētu pasliktināties.

Attiecībā uz Latvijas energoneatkarību pozitīvo vērtējumu īpatsvars ir nedaudz zemāks, bet joprojām nozīmīgs: 41,7 % respondentu uzskata, ka līnija uzlabos energoneatkarību, 32,1 % sagaida, ka situācija nemainīsies, savukārt 16,7 % – ka tā pasliktināsies. Tas labi sasaucas ar oficiālo projekta pamatojumu, kur līnija tiek definēta kā svarīga Latvijas pārvades tīkla stiprināšanas un Baltijas energosistēmas integrācijas sastāvdaļa.

Visizteiktākā nenoteiktība un skepses pieaugums vērojams elektroenerģijas cenu un lokālās ekonomiskās attīstības gadījumā. Par elektroenerģijas cenu samazinājumu biržā tikai 23,8 % uzskata, ka līnija situāciju uzlabos, kamēr 32,1 % sagaida, ka nekas nemainīsies un 33,3 % prognozē, ka situācija pasliktināsies (cenas varētu pieaugt vai nesamazināties). Attiecībā uz patēriņa un ekonomiskās attīstības pieaugumu novadā tikai 25,0 % prognozē uzlabojumu, 45,2 % uzskata, ka situācija nemainīsies, bet 14,3 % – ka tā pasliktināsies; 15,5 % šajā jautājumā nav viedokļa. Līdz ar to var secināt, ka respondenti salīdzinoši skaidri redz tīkla drošuma un atjaunīgās enerģijas integrācijas ieguvumus, tomēr nav pārliecināti par projekta spēju samazināt elektroenerģijas cenu vai tieši stimulēt lokālo ekonomisko attīstību (Attēls 12).

IVN kontekstā respondentiem tika lūgts novērtēt, cik lielā mērā viņus satrauc plānotās līnijas ietekme uz zemes īpašumu, jauniem apgrūtinājumiem, vidi, ainavu un veselību (elektromagnētiskais starojums, troksnis) (Attēls 13).

IVN tiek aplūkotas ietekmes uz vairākiem aspektiem. Katrā no tiem tiek piedāvāti piemērotākie risinājumi. Izvērtējiet, kādi aspekti Jūs satrauc par plānotās elektropārvades līnijas izbūves ietekmi uz

Attēls 13. Respondentu aktuālie apskatāmie aspekti.

Par ietekmi uz zemes īpašumu 36,9 % respondentu norāda, ka tā viņus ļoti uztrauc, un 23,8 % – ka drīzāk uztrauc; kopā vairāk nekā 60 % pauž izteiktu satraukumu. Tikai 23,8 % atzīmē, ka ietekme viņus nemaz vai drīzāk neuztrauc, bet 14,3 % saglabā neitrālu pozīciju. Attiecībā uz jauniem apgrūtinājumiem satraukums ir vēl izteiktāks: 44,0 % respondentus tas ļoti uztrauc un 19,0 % – drīzāk uztrauc, tātad gandrīz divas trešdaļas aptaujāto šajā jautājumā izjūt nopietnu bažu līmeni. Vides ietekme (tai skaitā uz putniem un dzīvniekiem) ļoti uztrauc pusi respondentu (50,0 %), vēl 11,9 % to uzskata par “drīzāk uztraucošu”; tikai 23,9 % norāda, ka ietekme viņus nemaz vai drīzāk neuztrauc. Ainavas izmaiņas ļoti uztrauc 54,8 % un drīzāk uztrauc 14,3 %, savukārt veselības aspekti (elektromagnētiskais lauks, troksnis) ir visjutīgākā kategorija – tie ļoti uztrauc 57,1 % un drīzāk uztrauc 9,5 %, kopā gandrīz divām trešdaļām aptaujāto (Attēls 13).

Šie rezultāti ir saskanīgi ar citu augstsprieguma līniju un lielo enerģētikas projektu pieredzi Eiropā, kur sabiedriskajās apspriešanās regulāri dominē bažas par vizuālo ietekmi, bioloģisko daudzveidību, īpašumtiesību ierobežojumiem un iespējamo veselības risku, pat ja

zinātniskajos pētījumos elektromagnētiskā starojuma līmeņi tiek vērtēti kā atbilstoši normatīvajiem standartiem⁵⁶⁵⁷⁵⁸⁵⁹⁶⁰.

Iedzīvotāju izteiktie viedokļi

Atvērtajā jautājumā atbildes sniedza 38 respondenti, un lielākā daļa no tiem izmantoja iespēju paust skaidri formulētu, nereti kritisku viedokli par projektu. Atbildes saturiski grupējamas vairākās galvenajās tēmās: ekonomiskais pamatojums un izmaksas, attieksme pret atjaunīgajiem energoresursiem (īpaši vēja un saules elektrostacijām), ietekme uz vidi un ainavu, ietekme uz īpašumiem un īpašumtiesībām, veselības un drošuma jautājumi, projekta īstenošanas veids un tehniskie risinājumi, kā arī komunikācijas un sabiedrības līdzdalības kvalitāte.

Vairāki respondenti uzsver skepsi par projekta ekonomisko pamatotību un finansējuma izlietošanas lietderību. Projekts tiek raksturots kā “nodokļu maksātāju iemaksāto līdzekļu nelietderīgs patēriņš” un “bezzēdzīgs milzīga finansiālā resursa patēriņš, bez jebkāda ekonomiskā pamatojuma”. Atsevišķi komentāri satur vispārīgāku kritiku par “kārtējo pasākumu, lai iztīrītu nodokļu maksātāju kabatas”, uzsverot, ka “par katru jūsu modernizāciju mēs maksājam no savas kabatas ar augstiem tarifiem”. Šie izteikumi norāda, ka daļa sabiedrības projekta izmaksu un ieguvumu bilanci uztver kā nelabvēlīgu sev, saistot pārvades tīkla attīstību ar iespējamu tarifu kāpumu, nevis ar tiešiem ieguvumiem mājsaimniecībām.

Ļoti izteikta ir negatīva attieksme pret vēja un saules elektrostacijām. Atbildēs parādās īsi, kategoriski formulējumi, piemēram, “Nē VES”, “kategoriski Pret SES un VES”, “Latvijai nav nepieciešami palielināt elektroenerģijas ražošanas jaudas”, “Mums Latvijā pietiek elektroenerģija, ko saražo mūsu HES!!!”. Daļa respondentu projicē viedokli par atjaunīgajiem resursiem uz līnijas projektu, piemēram: “Nepārkāpt Latvijas satversmi un nebūvēt vēja parkus bez Tautas piekrišanas, tad arī nevajadzēs būvēt jaunas līnijas”, vai arī uzsver, ka tas viss ir “atjaunīgais sviests”. Šie komentāri rāda, ka daļa sabiedrības līnijas projektu uztver ne tikai kā tīkla infrastruktūru, bet kā vienu ķēdes posmu plašākā attieksmē pret atjaunīgo enerģiju un enerģētikas politiku kopumā.

Īpašnieku skatījumā projekts ir cieši saistīts ar īpašumtiesībām, apgrūtinājumiem un tirgus vērtības izmaiņām. Vienā no pirmajām atbildēm jau tiek minēta “īpašumu vērtības devalvācija”. Citā komentārā detalizēti aprakstīta situācija: “Ir 3 līnijas, vai kādu no līnijām plānots noņemt vai tikai pastiprinās 110 kV un pārējās divas atstās kā ir? Kā tas mainīs tirgus vērtību zemei nākotnē? Kādi ierobežojumi gaidāmi zemei?”. Ir arī konkrēti priekšlikumi un tehniski precizējumi. “kadastrā abas 110kV līnijas vajadzētu satuvināt tuvāk... balstus apsvērt ārpus kadastra... jo teritorija ir ļoti purvainā”. Jautājums par privātā meža zaudēšanu: “Vai līnijas palielināšanas rezultātā zaudēsim privātā meža teritorijas?... Vai tas tiks kaut kā kompensēts...?” Daļa respondentu tieši norāda, ka līnijas izbūves dēļ “rada milzīgus apgrūtinājumus zemju īpašniekiem, lauksaimniekiem, tāpat bojā ainavu un samazina īpašuma vērtību”, un iesaka kā alternatīvu “jābūvē kabelīlīniju izpildījums”.

Ievērojama daļa atbilžu pauž bažas par vides un ainavas saglabāšanu. Atsevišķi komentāri ir ļoti konkrēti un lokāli. Līkā meža piemērs: viens respondents “kategoriski iebilst” pret potenciālas 330 kV apakšstacijas būvniecību Saldus novada Novadnieku pagastā, norādot uz Līko mežu kā “bioloģiski vērtīgu meža masīvu, kurā mīt dažādas aizsargājamas un retas faunas sugas”, un uzsverot, ka teritorija ir būtiska rekreācijai un vietējās sabiedrības dzīves kvalitātei. Citos komentāros parādās vispārīgāki aicinājumi: “Nesamazināt meža platību”, “Nesabojāt ainavu. Saudzēt dabu.”, “Nesabojāt aizsargājamās pļavas”. Šie viedokļi liecina, ka

⁵⁶ https://europa-in-niederosterreich.at/wp-content/uploads/2024/10/European-attitudes-towards-energy-policies_SP555_summary_en.pdf?utm

⁵⁷ https://climate.ec.europa.eu/document/download/38f586c7-b981-45b1-a084-121181370944_en?filename=lv_climate_2023_en.pdf&utm

⁵⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3755?utm

⁵⁹ <https://commission.europa.eu/system/files/2023-12/Latvia%20-%20Draft%20updated%20NECP%202021-2030%20EN.pdf?utm>

⁶⁰ <https://www.veriangroup.com/news-and-insights/attitudes-of-citizens-in-the-eu-to-the-green-transition?utm>

bioloģiskā daudzveidība, rekreācijas iespējas un ainaviskā kvalitāte tiek uztvertas kā būtiski sabiedrības interešu elementi, kurus nedrīkst “apmainīt” pret inženierinfrastruktūras izbūvi bez ļoti pārliecinoša pamatojuma un mazināšanas pasākumiem.

Vairāki respondenti uzdod konkrētus jautājumus par elektropārvades līnijas iespējamo ietekmi uz veselību un dzīves kvalitāti: “Kā tas ietekmē cilvēka veselību ilgtermiņā?”; “Cik tālu no vadiem jāceļ māja, lai tas neietekmētu cilvēku veselību?”; “Cik traucējoši un skaļi ir vadi ziemas un lietus laikā? Cik tālu ap vadiem ir kaitīgs elektrolauks?” Šajos komentāros redzama vajadzība pēc skaidras, saprotamas un kvantitatīvas informācijas par elektromagnētiskā lauka, trokšņa un citu faktoru ietekmi, tai skaitā par aizsargjoslām, būvniecības ierobežojumiem un ilgtermiņa riskiem. Tāpat tiek lūgts “ievērot aizsargjoslu attālumu no ēkām un cilvēku uzturēšanās vietām” un pat ierosināts “uzstādīt optiskos vai akustiskos brīdinātājus uz vadiem”.

Daudzās atbildēs izskan konkrēti priekšlikumi par projekta tehnisko īstenošanu: “Līnijas pārbūve tikai pa esošo trasi!”; “veidot zemē esošo līniju”, “jābūvē kabeļlīniju izpildījums”; “Velciet pa jūru”; “Nevajag īstenot šo projektu”. Šie priekšlikumi parāda, ka daļa sabiedrības būtu gatava pieņemt mazāk vizuāli un funkcionāli apgrūtinātus risinājumus (piemēram, kabeļus vai esošās trases izmantošanu), bet daļa noraida projektu kopumā.

Vairāki komentāri skar informēšanas un līdzdalības kvalitāti: “Dzīvoju tajā reģionā un tikai tagad to uzzinu!”; “Iedzīvotāju viedokli, kurš nekad nav ticis ņemts vērā”; “Runāt ar zemes īpašniekiem, kas to skar.”; “Plašāk skaidrot ieguvumus, veidot socioloģiski korektas un loģiskas aptaujas. Šai ļoti zema kvalitāte un daudz neskaidrības.” Tas liecina, ka uzticēšanās projektam un tā īstenošanai ir cieši saistīta ar komunikācijas kvalitāti, skaidru ieguvumu un risku izklāstu un reālu nevis formālu līdzdalību, īpaši zemes īpašnieku un tieši ietekmēto iedzīvotāju vidū.

Lai gan dominē kritiska un skeptiska attieksme, anketā ir arī īsi, atbalstoši viedokļi, piemēram, “jābūvē” vai pragmatisks skatījums: “Nē, bet, ja jomas zinātāji uzskata, ka vajag, tātad vajag”. Atsevišķi komentāri uzsver, ka projekts jāīsteno “tikai tā, lai ieguvums būtu arī mājāsaimniecībām, nevis tikai uzņēmumiem”.

Kopumā atvērtā jautājuma atbildes parāda augstu emocionalitātes un argumentācijas intensitāti: respondenti ne tikai pauž atbalstu vai iebildumus, bet arī formulē konkrētus jautājumus, tehniskus ierosinājumus un prasības attiecībā uz īpašumtiesību, vides, veselības un komunikācijas aspektiem.

Secinājumi

Aptaujas dalībnieki pārsvarā dzīvo Saldus un Kuldīgas novadā (kopā 67,9 %), t. i., tieši projekta ietekmes teritorijā, bet Ventspils novads un Ventspils valstspilsēta kopā veido vēl 22,6 %. Tas nozīmē, ka rezultāti galvenokārt atspoguļo Kurzemes iedzīvotāju viedokli, īpaši trasē un tās tiešā tuvumā esošajās pašvaldībās.

Respondenti ir ievērojami augstāk izglītoti nekā Latvijas iedzīvotāji vidēji. 61,9 % aptaujas dalībnieku ir augstākā izglītība (bakalaurs, maģistrs/inženieris vai doktors), salīdzinot ar aptuveni trešdaļu Latvijas iedzīvotāju kopumā. Tas norāda, ka aptaujā pārstāvēta salīdzinoši informēta un pilsoniski aktīva sabiedrības daļa, taču rezultāti nav pārvēršami par reprezentatīvu “vidējā iedzīvotāja” viedokli.

Izlasē dominē ekonomiski aktīvi iedzīvotāji. Gandrīz divas trešdaļas respondentu ir algoti darbinieki (64,3 %), bet vēl 28,6 % veido pašnodarbinātie un darba devēji/uzņēmēji. Skolēni, studenti, pensionāri un bezdarbnieki veido tikai nelielu daļu no izlases. Tas nozīmē, ka rezultātos spēcīgi atspoguļojas tieši ekonomiski aktīvo un uzņēmējdarbībā iesaistīto iedzīvotāju skatījums.

Elektroenerģētikas nozares attīstības pamatvērtības ir energoefektivitāte un drošums. NEKP dimensiju vērtējumā visaugstāk tiek novērtēta energoefektivitāte un enerģētiskā drošība/energoneatkarība – aptuveni trīs ceturtdaļas respondentu šīs jomas uzskata par nozīmīgām vai ļoti nozīmīgām. Dekarbonizācija un atjaunīgā enerģija, kā arī ES iekšējā tirgus integrācija tiek atbalstītas, taču ar lielāku neitralitātes un skepses īpatsvaru. Līdz ar to sabiedrības skatījumā elektroenerģētikas attīstības pamatojums pirmkārt saistās ar drošumu un efektivitāti, un tikai pēc tam – ar klimata un tirgus mērķiem.

Visvairāk atbalstītie tehniskie risinājumi ir tradicionāli un lokāli pazīstami. Nākotnes risinājumu vērtējumā visaugstāk vērtētas hidroelektrostacijas, koģenerācijas stacijas un pārvades tīkla modernizācija (viedie tīkli), kam lielākā daļa respondentu piešķir “piemērots” vai “īpaši piemērots” statusu. Saules un vēja elektrostacijas tiek uztvertas pozitīvi, bet ar ievērojamu neitrālo un noraidošo atbilžu daļu, savukārt uzglabāšanas sistēmas un modulārās atomelektrostacijas rada vislielāko nenoteiktību. Tas norāda, ka sabiedrība labprātāk pieņem risinājumus, kas ir jau pazīstami un integrēti Latvijas energosistēmā.

Lielākā daļa respondentu sagaida, ka energoefektivitāte un modernizācija patērētāju situāciju uzlabos, nevis pasliktinās. Ēku energoefektivitātes paaugstināšana, atjaunīgo resursu īpatsvara pieaugums, digitalizācija un sabiedrības informēšana lielākoties tiek vērtēti kā pasākumi, kas “uzlabos” vai “ļoti uzlabos” patērētāju situāciju. Negatīvo scenāriju īpatsvars visos risinājumos kopumā ir zems, kas liecina par piesardzīgi pozitīvu attieksmi pret energopāreju kopumā.

Par plānoto līniju informēts vairākums, bet būtiska daļa joprojām nebija sasniegta. 76,2 % respondentu norāda, ka par 330 kV līnijas ieceri bija informēti, tomēr gandrīz ceturta daļa (23,8 %) par to iepriekš nebija dzirdējuši. Galvenie informācijas kanāli ir internets un sociālie tīkli (71,4 %), pašvaldību informācija (27,4 %) un neformālā komunikācija ar radniekiem un kaimiņiem (13,1 %), savukārt tradicionālie mediji un tieša dalība apspriešanās sasniedz mazāku, bet ļoti iesaistītu sabiedrības daļu.

Sabiedrības viedoklis par jaunas līnijas būvniecību ir polarizēts, ar nelielu pārsvaru par labu atbalstam. 53,6 % respondentu jaunas pārvades līnijas izbūvi atbalsta vai drīzāk atbalsta, savukārt 38,1 % to neatbalsta vai drīzāk neatbalsta. Tātad konceptuāls atbalsts pārvades tīkla stiprināšanai pastāv, taču būtiska iedzīvotāju daļa projekta nepieciešamību vai īstenošanas veidu uzskata par problemātisku.

Sistēmiskie ieguvumi (drošums, atjaunīgie resursi) tiek atzīti, bet ekonomiskie ieguvumi iedzīvotājiem ir mazāk pārliecinoši. Vairāk nekā puse respondentu uzskata, ka plānotā līnija uzlabos drošu nepārtrauktu elektroapgādi, novērsīs “šaurās vietas” un veicinās atjaunīgās ģenerācijas pieslēgšanu. Savukārt attiecībā uz elektroenerģijas cenu samazinājumu un lokālās ekonomiskās attīstības stimulēšanu dominē neitrālas atbildes vai pat pesimistiskas prognozes, kas norāda uz uzticības trūkumu tam, ka projekta ieguvumi tiešā veidā atsposuļosies mājsaimniecību un vietējās ekonomikas labklājībā.

Galvenās bažas saistās ar īpašumtiesībām, veselību, ainavu un vidi. Vairāk nekā divas trešdaļas respondentu norāda izteiktu satraukumu par jauniem apgrūtinājumiem un ietekmi uz saviem zemes īpašumiem; līdzīgi augsts bažu līmenis ir par ainavas izmaiņām, vides ietekmi (t. sk. uz putniem un dzīvniekiem) un potenciāliem veselības riskiem (elektromagnētiskais lauks, troksnis). Atvērtie komentāri apstiprina, ka šie aspekti ir emocionāli jūtīgi un cieši saistīti ar uzticēšanos projektam un tā īstenošanai.